Runde 3 av Fotonøtta mobiliserte 43 deltakere, og av disse svarte 18 rett på begge nøtter. Vi gyver løs på siste og avgjørende runde av konkurransen. Det skal deles ut en kostbar kikkert til sammenlagtvinneren! Klarer vi å skille ut en vinner etter fire ordinære runder, eller må vi ty til ekstrarunder på nettsidene? Du avgjør!

Konkurransereglene

1. I *Vår Fuglefauna* vil det bli presentert to fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde. Artene skal være påtruffet i Vest-Palearktis.

2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Fra og med 2012-årgangen har vi fjernet den gamle regelen om minuspoeng ved feil svar.

3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til Vår Fuglefaunas redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.

4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er et gavekort på kr. 350,- fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas trekning blant disse.

5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.

6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik går du fram

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. februar 2014** på e-post til *vf@birdlife.no*. Her er oppsummeringen av forrige runde:

1 poeng: Rovfugler er en gruppe fugler som ikke har vært overrepresentert her i Fotonøtta. Det burde den kanskje ha vært, for der er det mye godt materiale å ta av! Selv vanlige arter kan lure erfarne ornitologer, og «tvillingparene» er mange. En av våre vanlige rovfugler er hønsehauk *Accipiter gentilis*, og den mindre slektningen spurvehauk *A. nisus* regnes som den største forvekslingsfaren. Bildet denne gangen viste nettopp en **hønsehauk** (19 svar), og overraskende nok hadde ingen tippet på lillebror.

Mange tenkte det kunne dreie seg om en tårnfalk *Falco tinnunculus* (12). Den har i likhet med den avbildete fuglen mer eller mindre kraftige halvmåner på undre hånd, samtidig som dekkerne på undervingen er mindre tett tegnet enn hos spurvehauken. Både på unge hønsehauker og hos tårnfalken fremstår tegningene på fremre del av vinge som markerte flekker, til forskjell fra spurvehaukens tette tverrstriper. Den tilsynelatende sparsommelige tegnede bakdelen av undervingen (arm spesielt) passer absolutt best på hønsehauk. Av mer strukturelle forskjeller passer det brede stjertfestet og kraftig bryst også på denne arten. Fuglen er bredvinget, selv om fotografiets vinkel gjør det vanskelig å vurdere dette helt korrekt. Ofte mer forvirrende enn pedagogisk er den gamle regelen om at hauker har runde vinger og falker spisse vinger. Dette trekket må ikke overtolkes, noe mange trolig har gjort

Bli med i kampen om kikkerten!

Også i 2013 er det kikkerten Swarovski CL Companion 8 x 30 som er premie til sammenlagtvinneren i Fotonøtta! Det er Swarovski Nordic AB som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid AS deler ut et gavekort på kr. 350,- til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang.

SWAROVSKI OPTIK

naturogfritid.no

i denne konkurransen. Også hauker kan gi inntrykk av en spiss hånd når fuglene er i aktiv flukt og i glideflukt. Sirklende på oppdrift av varme vinder har denne forskjellen mellom hauker og falker mer for seg, da forholdene mellom håndsvingfjærene lettere lar seg studere.

At fire deltakere foreslo hubro *Bubo bubo* (4) indikerer at mange opplevde den avbildete fuglen som kraftig og bredvinget. Undersiden passer ikke på denne arten, blant annet er dekkerne mer jevnt tegnet hos hubro. Fire (4) deltakere prøvde seg med dvergfalk *Falco columbarius*, en art vi utelukker på både struktur og undervinge. Undervingen på en dvergfalk er meget jevnt tegnet. Merk også de store, gule «labbene» til hønsehauken vår. Kritikken av dvergfalk rammer i stor grad også forslagene på lerkefalk *F. subbuteo* (2). En person hadde foreslått myrhauk *Circus cyaneus* (1), en art med lysere hånd og mer flekkvis tegnet dekkere, samt et brunere helhetsinntrykk. Hornugle *Asio otus* (1) har en meget lys underside med en sterk kontrasterende halvmåne ved vingeknoken. Hønsehauk 1K, Gloppen, Sogn & Fjordane 4.8.2012. Foto: Svein Hjelmeset.

3 poeng: Mange syntes tydeligvis at rundens antatt mest krevende nøtt ikke var så vanskelig. Nesten alle deltakere kom med forslag på **sotsnipe** *Tringa erythropus* (40 svar), som var det riktige svaret. Vingene er lange, og når omtrent stjert. Vingedekkerne har en gråsvart bunn, og kantene er sparsommelig tegnet, noe som gjør hele oversiden mørk. Mer påfallende er kroppssidene, gumpsider og stjert som er tett gråvatret på lys bunn, bare med litt bredere vatring på noe mer skitten bunn i vingeregionen. Oppførselen som bildet viser er også typisk for sotsnipe, en art som ofte søker næring på relativt dypt vann, og dykker med fremre del av kropp som en gressand.

Storspove *Numenius arquata* (1) har gylne kanter på vingedekkerne, som gir en langt lysere fugl. At undergump og gumpsider er tilnærmet hvite viser at «vår» fugl ikke er en storspove. Jaktfalkens *Falco rusticolus* (1) flekking av kroppsider bærer mindre preg av tverrstriper, og mer av flekking. Dessuten har jaktfalken en stjert som når betydelig lengre bak vingetuppene enn hos sotsnipa. Hos styltesnipa *Calidris himantopus* (1) er det den voksne utgaven av arten som overfladisk har lignende struktur og tegninger som den unge sotsnipa. Styltesnipa fremviser en litt kortere stjert, men også den er en slank og elegant vadefugl. Vi merker oss mer todelt mønster på vingen, med fintegnede rygg- og skulderfjær, og mer ensfargete stordekkere og mellomdekkere. Tverrvatringen av kropp på en voksen styltesnipe er langt mer grov, og undergumpen har piltegninger, ikke tett vatring. Sotsnipe 1K, Lista, Farsund, Vest-Agder 7.8.2010. Foto: Gunnar Gundersen.

Av 18 deltakere som svarte rett på begge nøtter, ble **Andreas Meyer Winnem, Trondheim** trukket ut som vinner! Han får tilsendt et gavekort fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler
- i andre positurer